

9 ta' Diċembru, 1946

Imħallaf :

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., I.L.D.

il-Pulizija versus P.L. Joseph Diacono et.

**Kontroll tal-Materjal tal-Bini — Ġnien —
Building" — Govt. Notice 9/1945.**

Id-dispożizzjoni ta' l-art. 1 tar-Regolamenti ta' l-1945 dwar il-Kontroll tal-Materjal tal-Bini, li tipprojbizzi kwalunkwe xorta ta' konstruzzjoni, rikonstruzzjoni, alterazzjoni jew dekorazzjoni ta' kwalunkwe bini, mingħajr liċenza tal-Kontrollur tal-Materjal tal-Bini, ma hi applikabili meta dawk iż-żoġġlijiet ixsru fi ġnien. Għax il-liġi tikkellem fuq "building" mingħajr ma tagħti ebda definizzjoni ta' din il-kelma għall-finijiet ta' din il-liġi speċjali; u għalhekk ma huw leċitu li jingħate lil dik il-kelma "building" ebda xens iehor ilief iż-zens ordinarju tagħha.

Għaldaqstant min jughmel dawn iż-żoġġlijiet fi ġnien li ma huw kaja waħda ma' bini ma jirrendix ruhu hati ta' ksur ta' dik id-dispożizzjoni.

Fuq l-imputazzjoni illi f'dawn l-aħħar tnax-il xahar għamlu xoġġlijiet, jiġifieri, iċċangaw art ta' hamsin b'ghoxrin pied, bajdu loġoġ kull naha tad-dahla ta' Sliema Wharf, eċċ., f'post magħruf bhala "Paradise Gardens", bla permess bil-miktub tal-Board għall-Kontroll tal-Bini, l-imsemmijin Prokuratur Legali Joseph Diacono, Paolo Diacono, Vella Paolo, Vella Nicola, u Carmelo Butigieg, b'sentenza tal-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta tat-2 ta' Ottubru 1946, ġew misjubin hatjin u kundannati għall-multa ta' £5 kull wieħed minnhom;

Trattat l-appell tagħhom kontra din is-sentenza, wara li semgħet id-diskussjoni, din il-Qorti kkunsidrat;

Id-difiża eċċepiet il-preġudizzjali illi r-Regolamenti li fuqhom hi bażata l-imputazzjoni (Govt. Not. 9 ta' l-1945) ma huwx applikabili għall-każ preżenti, peress li l-fond hu "ġnien" u mhux "bini". Hu xieraq għalhekk li jiġi nvestit, qabel xejn, dan il-pont; għaliex, jekk l-argument tad-difiża hu sewwa, ma hemmx lok għal indaġinijiet oħra;

Hu ċert illi r-Regolamenti fuq imsemmija japplikaw għal "buildings". F'dawk ir-Regolamenti ma tingħatax, proprjament, ebda definizzjoni ta' "buildings"; għaliex fit-tieni re-

golament, subsect. (1), jinghad biss illt r-Regolamenti japplikaw ghal "buildings of any description", u jigu eċċettwati "buildings used or reasonably intended to be used as a dwelling or place of residence", hliet fil-każijiet tal-proviso immedjatament sussegwenti. Ghalhekk, għalkemm hu ċar li wiehed għandu jeskludi l-applikabilità tar-Regolamenti għall-"buildings used or reasonably intended to be used solely, as a dwelling or place of residence", hliet fil-każijiet imsemmija fil-proviso, jibqa' dejjem illi l-liġi ma tatx ebda definizzjoni ta' "buildings", minbarra li għamlet dik ir-restrizzjoni fuq imsemmija. Għalhekk lill-kelma "building" (salva dik ir-restrizzjoni) għandu jinghata s-sens ordinarju, bla ebda estensjoni, għaliex ebda estensjoni tas-sinifikat ordinarju tal-kelma ma għamlet il-liġi, kif setgħet għamlet, għall-finijiet speċjali tagħha;

Minbarra dan, għandu jiġi notat tajjeb illi l-kwistjoni issa affrontata, hija mhux jekk ix-xogħlijiet allegati mill-prosekuzzjoni li saru humiex. "huma nnifishom", "buildings", imma jekk dawk ix-xogħlijiet humiex qegħdin isiru f'"building";

Id-distinzjoni hija importanti. Infatti jista' jagħti l-każ illi x-xogħol partikulari nkrminat mill-Prosekuzzjoni jikkostitwixxi per se "building". Hekk, per eżempju, kieku wiehed jara l-gurisprudenza ingliża, isib illi diversi drabi anki kostruzzjonijiet ta' l-injam ġew kunsidrati "buildings". Imma f'dan il-każ wiehed għandu jara mhux jekk ix-xogħol inkriminat huwiex "building" hu stess, iżda jekk ix-xogħol huwiex qiegħed isir f'"building". Infatti jidher ċar mil-art. 4 tar-Regolamenti, illi l-liġi tikkolpixxi "any operation done in the construction, reconstruction, alteration, repair, or decoration, of any building". Minn dawn il-kliem jidher ugwalment ċar illi, biex ix-xogħol ("Operation") jista' jiġi nkrminat, hemm bżonn li jkun sar "in any building", altrimenti ma jaqax taħt ir-Regolamenti, għaliex dawn jirrigwardaw "buildings";

Issa ma hux kontrastat, u deher mill-provi, illi x-xogħlijiet f'dan il-każ huma allegati li saru fil-"ġnien" ta' Villa Bonnici, u lanqas deher kontrastat fit-trattazzjoni illi l-appellanti għandhom x'jaqsmu biss mal-ġnien ta' Villa Bonnici u

ma għandhom x'jaqsmu mal-fabbrikat. Għalhekk il-pont hu: G'nien jista' jitqies "building"?

Kif inghad, il-liġi ma testendix is-sinifikat ordinarju tal-kelma "building". Jekk wiehed jeżamina ftit id-diversi deċiżjonijiet li jinsabu riportati fil-ktieb "Words and Phrases Judicially Defined" ta' Roland Burrows (1943 Edit., Vol. I, pag. 346), għandu jsib illi din il-kelma "building", bħala sostantiv, tat lok għal bosta diskussjonijiet fil-Qorti Ingliżi; u l-Imhalled Byles, fil-kawża Stevens vs. Gurley, 1859, 7 C.B. N.S., kien osserva illi "no general definition can be given, and our lexicographers have not attempted it". Però, mid-diversi deċiżjonijiet wiehed jista' jiġbor illi bil-kelma "building" wiehed għandu raġjonevolment jifhem "a structure" (ara deċiżjoni citata u ara Fielding vs. Rhyll Improvement Commrs. 1878, 3 C.P.D.), ossija "an enclosure of brick and stone-work covered over by a roof" (Moir vs. Williams, 1892, 1 Q.B. 264, C.A. per Lord Esher at pp. 269-270), ossija "erections" (ara Boyce vs. Paddington Borough Council 1903, 1 Ch. 109 per Buckley J. pp. 116-117). Anki jekk wiehed jirrikorri għal-liġi bażiljari maltija, li hija l-Kodiċi Civili, Kap. 23, jidher ċar mill-art. 345 (a) illi l-liġi tagħmel distinzjoni bejn "lands" u "buildings". Dana appartani r-rifless illi, fil-lingwagg komuni, hadd qatt ma haseb li "g'nien" isejjahlu "bini";

Għalhekk din il-Qorti hi ta' opinjoni illi ladarba fil-liġi, u sakemm fil-liġi, ma hemm ebda klawwsola interpretativa li testendi s-sinifikat tal-kelma "building" aktar 'il hemm mis-sinifikat ordinarju u naturali, "g'nien" ma jistax jitqies "building";

Lanqas jista' f'dan il-każ il-g'nien jitqies bħala "adjunct" tal-fabbrikat, għaliex (1) ma hux kontrastat (kif intqal fuq) li l-appellanti ma għandhom x'jaqsmu mal-fabbrikat, imma għandhom f'idejhom il-g'nien tal-villa biss bħala haġa separata, (2) il-liġi tirriferixxi għal "every building", u ma ssemmix "part of a building" (blief fl-eċċezzjoni għar-rigward tad-"dwelling house"); u (3) ankorkè kien jinghad "part of a building", dan kien jista' jfisser biss haġa formanti parti negrali mid-dar, bhal. per eżempju, biħtha, u mhux g'nien, li, partikolarment fiċ-ċirkustanzi tal-fattispeċje, hu entità separata. Anzi, fil-gurisprudenza ingliża, "law'n" g'iet eskluża

mis-sens ta' "building", avvoija fil-każ riferit min kelli l-"lawn" kelli wkoll il-fabbrikat (ara Vol. fuq citat, paġ. 350. deċiżjoni Smith vs. York Race Committee 1934, 1 K.B. 517 per Finley J.);

Għal dawn ir-raġunijiet il-każ ta' l-appellanti, almenu "in lege condita", ma jaqax taht ir-Regolamenti, għaliex ix-xogħlijiet, jekk saru, saru fi ġnien, li ma hux "building";

Konsegwentement il-Qorti tiddeċidi;

Billi tilqa' l-appell, thassar is-sentenza appellata, tiddikjara l-appellanti mlux hatjin, u tordna li jiġu liberati.
